

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

02.11.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[Списание „Мениджър“](#)

✓ Бизнесът иска втората година майчинство да отпадне

Бизнесът иска да отпадне втората година по майчинство, заяви в ефира на Нова телевизия Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал.

В България имаме най-дългото майчинство - 410 дни. И по този показател сме №1 в ЕС. След тези 410 дни има още 12 месеца. И след това майките имат право на още два месеца допълнителен платен отпуск за сметка на тези, които нямат деца. Това се прави с цел да се справим демографския срив. Въпреки това, след 2010 година, когато имаме високоплатено майчинско, следва срив. А преди това е имало увеличение, посочи още Велев.

"Не може да се справим със ситуацията. Няма кой да изработва парите за майчинство", заяви той. Заради това бизнесът иска да отпадне втората година.

"Изчезваме като нация, защото все по-малко хора вкарват пари в бюджета. А се увеличават тези, които го консумират", обяснява Васил Велев.

"Ако 380-те лева, които се полагат за втората година се дават за намаляването на таксите в яслите, ще стане различно. Бизнесът ще тръгне да ги прави", допълни той.

[News.bg](#)

✓ Велев вижда как при дълго майчинство има срив на раждаемостта

В България имаме най-дългото майчинство, 58 седмици и то е заплатено на 90% от заплатата, а има държави с под 14 седмици майчинство. След тези 410 високоплатени дни има още 12 месеца, които се плащат с 380 лева и след като се върнат на работа, майките имат право на платен отпуск от два месеца, което е за сметка на тези майки, които не са били две години в отпуск, защото те изработват парите, коментира пред НоваТВ Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България - АИКБ.

"Това е направено с благородни подбуди, да се увеличи раждаемостта, да се противодейства на демографския срив, но дали е постигнат такъв резултат. От 2007-година се увеличава платеното майчинство, а тогава е бил 137 дни. От 2010 година, когато вече има дълго платено майчинство, има срив на раждаемостта", допълва той.

"Майката, вместо да си стои къщи втората година, тези пари трябва да се инвестират в детски заведения, за да може майката да се реализира, да не се дезинтегрира, да не се деквалифицира. Тя като се върне след две години, вече е изостанала в кариерата, оттам получава по-малка заплата, оттам по-малка пенсия. Богатите държави не правят така", обясни Велев.

"Липсва подкрепа и мотивация майките да се върнат по-рано на работа, но не смятам, че начинът е да бъдат лишени от избора дали да продължат майчинството си и през втората година", коментира Барбара Пейчинова, майка на две деца.

"Не винаги детето е готово да тръгне на ясла след първата си годинка. Важно е да бъдат уважени нуждите както на детето, така и на майката чисто емоционално", обясни Пейчинова и допълни, че често пъти проблем се оказва и липсата на свободни места в яслите.

✓ Бизнесът вижда в бюджета на ДОО очакване за получаване на готово

Бизнесът вижда в бюджета на ДОО очакване за получаване нещо на готово. Това стана ясно от коментара на Васил Велев от АИКБ по временна дебатите на съвместно заседание на три парламентарни комисии. Бизнесът е против увеличаването на максималния осигурителен доход. Не станало ясно защо сега се прави това, нямало и дебат по темата.

Работодателите не са доволни, че първите три дни от болничните се плащат от работодателите. Два пъти обаче е скочило издаването на болнични, откакто е въведена тази мярка.

БТПП също е против бюджета на ДОО. Те са против увеличаването на минималната работна заплата.

Пенсионерските организации не са доволни от бюджета на ДОО. Обедняването на трудовите пенсионери граничело с мизерия.

Според социалиста Георги Гьоков не се вижда решение на социалните проблеми в бюджета на ДОО. Левите не приемат, че обезщетението за отглеждане на дете през втората година на майчинството остава 380 лева. БСП ще предложат своя алтернатива и ще посочат между двете четения от къде ще дойдат парите.

Хасан Адемов от ДПС каза, че бюджетът на ДОО е сравнително приличен. С 650 милиона лева се увеличават на разходите.

✓ Приеха на първо четене трите ключови държавни бюджета

Депутатите приеха за първо четене трите ключови за държавата бюджетни сметки - на общественото осигуряване, на Здравната каса и на самата държава. Това стана на съвместно заседание на ресорните парламентарни комисии. Най-широка дискусия предизвика бюджетът на Здравната каса, който получи критики както от опозицията, така и от пациентските и лекарски организации.

Най-спорен от трите законопроекта се оказа този на Здравната каса. Една от причините за заложените рекордно високи разходи за здраве - над 5 млрд. лв, са очакваните по-високи приходи в бюджетния сектор.

Кирил Ананиев, министър на здравеопазването: С този ръст на разходите ще има сигурност, устойчивост и предвидимост на здравната система, ще се създадат предпоставки за контрол и ефективност на разходите в системата на здравното осигуряване и за осигуряване на качество на лечението и достъп до медицинска помощ.

Ананиев беше категоричен, че освен бюджета, в закона за Здравната каса са заложили и промените, които да гарантират след една година промяна на здравната система.

Кирил Ананиев, министър на здравеопазването: От 1 януари 2020 г. дай Боже, да постигнем съгласие и да влезе в сила новият здравноосигурителен модел.

Именно това беше и един от основните мотиви за критики - според участниците от лекарските и пациентски организации, текстовете минават без нужното обсъждане през закона за бюджета.

Мнения се обединиха и срещу недостатъчното дофинансиране на здравните дейности.

Д-р Иван Маджаров, председател на БЛС: Трябва да споделим тревогата на останалите изказващи се дотук и пък и това, което се коментира в обществото - за малкото време, което ни се дава за вкарване на промените за обсъждане и предвиждане и анализ на опасностите, които стоят пред нас.

Работодателските организации отново потвърдиха, че са и против увеличаването на максималния осигурителен доход до 3000 лв и на минималната работна заплата, заложили в закона за общественото осигуряване. Срещу проектобюджета на общественото осигуряване се обявиха и от БСП и ДПС.

Васил Велев, АИКБ: Може да бъде таванът на пенсиите увеличен и без да се увеличава по този начин максималния осигурителен доход.

Георги Гьокв, БСП: Не приемаме така обявеното увеличение на пенсиите с 5,7% по така нареченото швейцарско правило, обществото очаква едно далеч по-адекватно увеличение на пенсиите и по-адекватен техен размер.

Хасан Адемов, председател на социалната комисия към парламента: Нашата политическа група ще предложи максималния размер на пенсиите да се определя всяка година като минималния размер на пенсиите, щом е въпрос на политика, тоест с бюджета на държавното обществено осигуряване.

При представянето на държавния бюджет, финансовият министър Владислав Горанов беше категоричен, че времето на евтиния труд е отминало и че тази година държавата разпределя близо 45 млрд. лв.

Владислав Горанов, министър на финансите: Бюджетът на държавата, който предлагаме за следващата година изпълнява предназначението си като гарантира в максимална степен, изпълнението на основните приоритети на държавата.

Въпреки забележките трите бюджета бяха приети, предстои обсъждането им на извънредно заседание на парламента на 6 ноември.

[Investor.bg](#)

✓ Комисиите в НС одобриха бюджетите на НЗОК и ДОО на първо четене

Близо 10 млрд. за пенсии ще бъдат похарчени през 2019 г., а разходите за здравеопазване надвишават 5 млрд. лв.

Три парламентарни комисии - Комисията по труда, социалната и демографската политика, Комисията по здравеопазването и Комисия по бюджет и финанси, приеха на първо четене проектобюджета на Националната здравно-осигурителна каса (НЗОК) за 2019 г.

За първи път през следващата година бюджетът за здравеопазване ще надхвърли 5 млрд. лева.

Проектът предвижда разходите да бъдат увеличени с 490 млн. лв. Здравноосигурителните приходи са в размер на 4,2 млн. лв., от които 2,8 млн. лв. са приходи от здравноосигурителни вноски и близо 1,4 млн. лв. са трансфери за здравно осигуряване. Трансферите за здравно осигуряване за 2019 г. са разчетени с ръст от 132,4 млн. лв. спрямо 2018 г., което се дължи на промяна в размера на пенсиите, информация от НОИ за пенсионерите, от увеличение на минималната работна заплата и ръста от 5 на сто от осигурителния доход, върху който държавата внася здравни вноски за безработните, децата, социално слабите.

За неданъчни приходи са предвидени 19,7 млн. лв., което е с 2 259,8 хил. лв. повече спрямо заложените през 2018 г.

Запазва се размерът на здравноосигурителната вношка в размер на 8%.

2,5 млрд. лева ще отпусне държавата за медицински дейности (за първична извънболнична медицинска помощ - 225 млн. лева; за специализирана извънболнична медицинска помощ - 250 млн. лева; за медикодиагностична дейност - 90 млн. лева; за болнична медицинска помощ - 2 млрд. лева). Близо 167 млн. лева са предвидени за дентални дейности, а 1,2 млрд. лева за лекарства и медицински изделия.

Ако законопроектът бъде приет и на второ четене, всеки месец Министерството на здравеопазването ще отпусне на НЗОК 43 млн. лева за разходи.

Очакваните резултати през 2019 г. са ефективното функциониране на системата на задължително здравно осигуряване във всички направления, както и осигуряване на достъпна, качествена и своевременна медицинска помощ. Това каза здравният министър Кирил Ананиев на съвместното заседание. „Правим промени, за да създадем възможности от 1

януари 2020 г. да постигнем съгласие и да влезе в сила новият здравноосигурителен модел“, посочи той и изрази готовност за дебати.

От Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) одобриха разчетите, като обявиха, че виждат в тях воля за реформи, увеличаване на контрола и подобряване на качеството на здравеопазването. Представители на Български лекарски съюз посочиха пък, че трябва повече усилия в планирането. От организацията настояват да се елиминира възможността средствата по отделни пера да се прехвърлят към други с решение на Надзорния съвет, защото това „изкривява“ баланса в бюджета.

Фармацевтите също подкрепиха план-сметката на Касата за догодина.

Очаквано, пациентските организации се обявиха „против“. Според тях се правят промени в множество закони, без необходимото обществено обсъждане, в последния момент, а заинтересованите страни не знаят достатъчно“.

Депутатите от трите комисии приеха на първо четене и разчетите по бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО).

Според вношения от МС законопроект от 1 юли догодина пенсиите ще се увеличат с 5,7%. Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст ще се повиши на 219,43 лева. От същата дата максималният размер на получаваните една или повече пенсии се увеличава от 910 на 1200 лв., като това ще се прилага за всички пенсии, без значение в кой момент са отпуснати.

Почти 10 млрд. лв. ще бъдат похарчени за пенсии през 2019 г. Това е с 553 млн. лв. повече отколкото за 2018 г. 1,2% става процентът за всяка година осигурителен стаж в пенсионната формула. В момента е 1,169%.

Максималният осигурителен доход ще се повиши от 2600 лв., колкото е сега, на 3000 лв.

Минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се лица скача от 510 на 560 лв., като най-драстично е повишението за земеделските стопани и тютюнопроизводители - от 350 на 560 лв.

Размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ се запазва, като при изчисляването на индивидуалния коефициент за пенсиониране ще се взема осигурителният доход за времето от 2000 година.

От АИКБ се обявиха против предложените разчети. Според бизнеса в бюджета на ДОО са заложили грешни политики, които насърчават „това да се чака от държавата наготово“.

Председателят на социалната комисия Хасан Адемов също се обяви против. „Похвално е това, което се прилага по отношение на приходите в проектобюджета за 2019 г., но търсенето на справедливост в проектобюджета минава през грубо нарушаване на споразумения. Ще предложим максималният размер на пенсията да се определя като минималния размер за стаж и възраст. Всяка година с бюджета на ДОО“, обяви още той.

[БТВ](#)

✓ „Чети етикета“: Трябва ли да отпадне втората година от майчинството?

Нашето предложение е за известно скъсяване на първата година – например сумата на седмиците да стане около 48, каза Теодор Дечев от Асоциацията на индустриалния капитал

Според данните на бизнеса България е на първо място по дължина на майчинството в Европа и сред лидерите в света. Според анкетата на „Фейсбук“ страницата на „Тази сутрин“, в която са се включили близо 3000 души, 94% от гласувалите казват, че втората година от майчинството не трябва да отпада, а 6% казват „Да“.

„Ние не настояваме толкова за премахване на втората година, нашето предложение е за известно скъсяване на първата година, и то без да губим лидерската си позиция – например сумата на седмиците да стане около 48“, каза Теодор Дечев, представител на Асоциацията на индустриалния капитал.

„Бизнесът прави предложенията, свързани с намаляване на размера на тези отпуски, изхождайки от интересите си за осигуряване на работна ръка, без да си дава сметка, че навлизаме в регулацията на един много по-сложен въпрос“, заяви вицепрезидентът на КНСБ Чавдар Христов. Според него по тези въпроси разговорите трябва да се водят на друга плоскост. Теодор Дечев смята, че финансовият ресурс, който държавата отделя за отглеждане на дете до втората му година, не трябва да отидат в „общия казан“ на бюджета, а за адекватни политики за финансиране. Според него трябва да се инвестират пари в мерки, които да създават възможност някой да гледа детето.

Той допълни, че бизнесът вече и сам започва да решава въпроса с детските ясли и градини. „Знам вече случаи на предприятия, където има фабрично училище, фабрична детска градина“, отбеляза Дечев.

За повече информация вижте [видеото](#).

[Investor.bg](#)

✓ Т. Дечев: Има съгласие на работодателите за по-високо заплащане на нощния труд

Синдикатите настояват да се определи формула, по която това заплащане да расте

Има съгласие на работодателите да бъде увеличена минималната ставка за заплащане на нощния труд, каза пред БНТ Теодор Дечев от АИКБ.

„Съгласихме се, че ще се увеличи“, заяви той. Според него преговорите със синдикатите ще започнат на ниво между 60 и 70 стотинки за час нощен труд.

Припомняме, че сегашното заплащане от 25 стотинки на час е определено през 2006 година при минимална заплата от 180 лева.

Любка Георгиева от КТ "Подкрепа" повтори искането на синдиката за увеличение, като заплащането стане процент от минималната заплата – 0,5% от нея за час нощен труд.

Дечев изтъкна, че от 2011 година досега има поне 38 отрасли колективни трудови договори, в които заплащането за нощен труд е по-високо. Като се абстрахираме от секторите ВиК и горско стопанство, където са определени 35 стотинки час, навсякъде другите сумите са по-сериозни и надхвърлят 1 лев и 70 стотинки, например в строителството, каза той.

Георгиева настоя за строг контрол в местата, където се полага нощен труд и за механизъм, който автоматично да повишава заплащането.

Дечев не се съгласи да се определя такъв механизъм, обвързан с минималната заплата, заради спецификите на различните сектори. В отговор Любка Георгиева посочи, че ако механизмът не е на основата на минималната заплата, формулата може да е основана на индивидуалното възнаграждение.

Няма да спрем да настояваме за приемането на механизъм, по който да се плаща нощният труд, настоя тя.

Представителят на АИКБ се обяви за договаряне между страните и определи механизма като второстепенен въпрос.

Списание „Икономист“

✓ В капана на изоставането

Почти половин милиард лева по-малко ще бъдат платени по европроекти през 2019 г. в сравнение с планираното година по-рано. Приземяването в средносрочната бюджетна прогноза на Министерството на финансите идва на фона на поредното изоставане в темпа, с който се усвояват средствата по европейските фондове. В края на петата година от втория програмен период са разплатени под 25% от средствата за България по европейските фондове. Останалите 75% трябва да бъдат усвоени за пет години, най-късно до края на 2023 г.

От общо 17 млрд. лв. по оперативните програми в края на октомври са разплатени скромните 4,45 млрд., показват данните в Интегрираната система за управление и наблюдение на еврофондовете (ИСУН). Най-слабо се представят програмите „Околна среда“, „Добро управление“ (насочена към реформиране на администрацията) и „Наука и образование“. Още по-тревожна е ситуацията при малката програма „Рибарство“, където за 5 години са изплатени само 1,7% от планираните 222 млн. лв. По най-голямата европейска програма – за развитие на селските райони, са усвоени 21% от средствата или 1,2 млрд. лв. от планираните 5,9 млрд.

Заложен проблем

„Усвояване под 30 % в средата на периода е ниско. Повтаря се картината от първия програмен период на членството на България в ЕС (2007-2013). Затова очакваме отново да има струпване на разплащания на евросредства в края на сегашния период, както беше при предходния“, коментира пред „Икономист“ Десислава Николова, главен икономист на Института за пазарна икономика (ИПИ).

На практика българската администрация се оказва в капана на собственото си изоставане от предходния програмен период. „Надеждата беше вторият да тръгне по-бързо, но не стана. Получи се едно застъпване, което всъщност попречи на усвояването в настоящия период. Съгласно европравилата парите, договорени до 2013 г., можеха да се разплащат до края на 2015 г. Затова първите две години на настоящия програмен период бяха загубени, като фокусът бе в усвояването на средствата от бюджета 2007-2013“, мотивира се Николова.

За първи път изоставането в усвояването на еврофондовете бе признато официално от председателя на парламентарната бюджетна комисия Менда Стоянова (ГЕРБ). „За съжаление, трябва да признаем, че почти по всички оперативни програми има изоставане вече за трета година“, заяви преди дни Стоянова. Пред БНР тя заяви, че това е и една от причините за формирането на бюджетен излишък, защото предвидените за европейско финансиране средства (които българският бюджет първо плаща, а след това Брюксел ги възстановява) не могат да бъдат похарчени. Стоянова прогнозира, че „икономиите“, направени през 2017 и 2018 г., ще бъдат „похарчени вероятно през следващите две години, в края на програмния период“.

От кабинета на ресорния вицепремиер по еврофондовете Томислав Дончев посочиха, че към момента няма опасност от финансови санкции или загуба на средства по нито една европейска програма. Като проблемни оттам посочват ос „Биоразнообразие“ на „Околна среда“, перото за научни изследвания за „Наука и образование“, оста за съдебната система от „Добро управление“ и част от схемите по рибарската програма. За тях има опасност да не се постигнат т. нар. междинни цели (виж текста по-долу). По другите 5 програми обаче – транспортната, регионалната, селската, развитие на човешките ресурси и тази за конкурентоспособност, са постигнати повечето междинни цели и няма риск за общите бюджети на програмите.

Слабащи...

Най-слабо от големите оперативни програми се представя „Околна среда“. При нея са разплатени 9,52% от общо над 3,4 млрд. лв. Според консултанти, които работят точно по тази програма, основната причина е изоставането при големите проекти във водния сектор. „Над 50% от средствата по „Околна среда“ са заложили за големи проекти във водния сектор на населени места. На практика те все още не са стартирали, въпреки че преди две години регионалното министерство обяви обществени поръчки за регионални прединвестиционни проучвания. Но и до днес не са обявени обществени поръчки за строителни дейности, а и част от проучванията се бавят“, коментира Веселина Георгиева, експерт към Българската асоциация на консултантите по европейските фондове. А водните проекти са големи и тежки и традиционно поръчките по тях са свързани с обжалвания от фирми, което допълнително ги забавя.

Георгиева припомни, че в края на 2018 г. България трябва да покрие т.нар. „междинни цели“ при усвояването на европейските средства, които се отчитат по индикатори и приоритети. Според нея липсата на започнати проекти крие риск „Околна среда“ да не се справи с приоритета за инвестиции във водния сектор. При този сценарий проектите по това направление няма да получат средства от б-процентния резерв към еврофондовете, който Брюксел създаде през този програмен период с цел да стимулира по-равномерното им усвояване. Замразените в резерва средства ще се отпуснат след отчитането на междинните цели, като при драстично неизпълнение на индикаторите могат да последват и финансови

санкции. В най-добрия случай парите от резерва ще се пренасочат за приоритети, по които съответната страна покрива целите си.

Рискове крие и програма “Наука и образование”. “Факт е, че по някои от програмите има забавяне, макар сега усвояването да се движи по-добре в сравнение със средата на предходния програмен период (тогава бяха разплатени общо под 10% от средствата по структурните и кохезионните фондове, бел.ред.). Рискова е “Наука и образование”. Там има проблем с утвърждаването на процедурите, по които да бъдат изразходвани средствата”, смята Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал в България.

По данни на ИСУН до момента е разплатен 20,66% от ресурса на програмата. Всъщност реално усвоените средства са далеч по-малко, защото преди месец 102 млн. лв. от тази програма бяха прехвърлени към “Иновации и конкурентоспособност”. Средствата бяха предвидени за създаване на регионални научни центрове към БАН, Селскостопанската академия и университети извън София. Схемата се прехвърли към администрацията на Министерството на икономиката, защото беше решено водещи за проектите да са фирмите, от които ще се изисква да привлекат като партньори научните институции.

Европрограмата за образование е проблемна още от втория мандат на премиера Борисов, като Европейската комисия веднъж вече замрази средства по нея, за повече от година, при управлението на образователния министър Меглена Кунева. При размразяването на парите през май т.г. стана ясно, че Брюксел изисква тези 102 млн. лв. да се пренасочат, за да се ползват и от бизнеса, така че научните постижения да стигат до практическа реализация.

Създадена беше нова агенция, която да управлява програмата, освен това България сама се отказа от 5 млн. лв. по спорни проекти, за да не рискува целия бюджет на „Наука и образование“.

Инфраструктурни проекти за пътища и канализация в селските общини спъват и Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), по която в края на 5-ата година от програмния период са разплатени 21% от средствата. Експерти от дирекция “Развитие на селските райони” към Министерството на земеделието посочиха пред “Икономист”, че тези проекти ще са проблем и за междинната оценка на програмата и вероятно за инфраструктура няма да се ползват бонус средства от резерва, а може да има и други санкции. От Националното сдружение на общините в България коментираха, че кметствата работят активно, за да минимизират рисковете от непокриване на междинните цели. Шефът на сдружението Силвия Георгиева каза, че до крайния срок за покриване на целите има още два месеца.

„До края на 2018 г. трябва да бъдат покрити общо 6 индикатора по ПРСР. Всички са изпълнени без един – заложеното задължително извършване на междинни или окончателни плащания по общинските проекти за пътища, ВиК и др. За да ги ускорим, организирахме кръгли маси с общините в 6 града на страната, на които се обясняваше как да възлагат по-бързо обществени поръчки, за да може поне да се направи междинно плащане. Но засега плащания няма”, посочи експерт от звеното.

По селската програма са покрити индикаторите за конкурентоспособност на сектора (с плащания по проекти за инвестиции в земеделски стопанства, за преработвателната индустрия и за млади фермери), за сдружаване на фермерите (тази година бе отворен прием за проекти за групи на организации на производители и до края на 2018-а ще бъдат направени плащания), за щадене на околната среда (тук се отчитат извършени разплащания по НАТУРА, биологично земеделие и други).

... и отличници

Над 35% от общия ресурс на програма “Региони в растеж” вече са разплатени. Но и там препъникамък се явяват общински проекти за градските центрове и улици. В началото на лятото вече бившият министър Николай Нанков обяви, че само шест общини са постигнали заложените междинни индикатори по програмата, а други 13 имат възможност да ги постигнат. Сред отличниците са Бургас, Хасково, Казанлък, Кюстендил, Димитровград, Свищов, Габрово, Панагюрище и други. Той обаче предупреди, че 20 общини се бавят и могат да загубят средствата от резерва, като парите бъдат пренасочени към справящите се кметства.

Изпълнение на европейските програми (в млн. лв.)			
	Бюджет	Изплатени средства	% от бюджета
Транспорт и транспортна инфраструктура	3 691,799	984,680	26.67
Околна среда	3 462,565	329,635	9.52
Региони в растеж	3 018,202	982,453	32.55
Иновации и конкурентоспособност	2 484,169	828,304	33.34
Наука и образование за интелигентен растеж	1 371,384	283,383	20.66
Развитие на човешките ресурси	2 136,252	763,843	35.76
Добро управление	657,002	80,832	12.30
Инициатива за малки и средни предприятия	199,495	199,495	100.00
Общо	17 020,868	4 452,625	26.16
Морско дело и рибарство	222,071	3,770	1.70
Развитие на селските райони	5 969,106	1 262,788	21.16
Общо	23 212,045	5 719,183	24.64
Източник: ИСУН			

Бизнесът откри и програмите отличници. “Човешки ресурси” се справя традиционно добре. Там процедурите и схемите вървят по график. При “Иновации и конкурентоспособност”, след смяната на ръководството на управляващия орган, има известно забавяне, но то ще се превъзмогне”, казва Добрин Иванов от АИКБ.

Приземяване

Министерството на финансите също взема мерки заради по-слабото усвояване на еврофондовете. В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза 2019 – 2021 г. ведомството е заложило 2,547 млрд. лв. разходи за изплащане на средства по европроекти за догодина. Сумата е с 444

млн. лв. по-малко от прогнозите за същия период, направени в края на 2017 г. (виж графиките). Намалено е очакваното разплащане на евросредствата и за 2020 г. В аргументацията на средносрочната прогноза от финансовото министерство

уточняват, че е направена на база "етапът на изпълнение на оперативните програми, постигнати резултати по оперативните програми до края на първото полугодие на 2018 г. и прогнозите на управляващите органи за усвояването през периода 2019 – 2021".

Икономисти коментираха накратко ревизираната прогноза на МФ като "приземяване". "За 2019-а имаме ревизия към по-реалистични нива на капиталовите разходи, но според нас пак са надценени. Едно от обясненията е, че нарочно се прави така, за да останат пари в излишък, които да се разпределят по усмотрение на правителството, без парламентарна санкция", коментира Десислава Николова от ИПИ.

Без съмнение ревизираната прогноза означава по-малко средства, които догодина ще стигнат до българския бизнес, но пък той ще навакса под някаква форма през 2021 и 2022 г., когато ударно ще се разплащат еврофондовете, за да не загубим пари. По-важният въпрос от темпото обаче е за какво се усвояват средствата и какъв е ефектът им. Инвестициите в инфраструктура вдигат потенциала за растеж на икономиката, а влагането на средства в спортни зали – с които през миналия програмен период се чистеха пари по селската програма, например, са без добавена стойност, напомня Николова. И това е основната опасност от изоставането.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ ЕБВР: Икономиките на нововъзникващите пазари се възстановяват въпреки рисковете

За България ЕБВР прогнозира растеж от 3,6 на сто тази година и 3,4 на сто догодина, като няма промяна спрямо доклада от май

Икономическото възстановяване продължава в повечето страни, в които Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) инвестира. Има обаче рискове, произтичащи от напрежението в световната търговия, високите нива на корпоративна задлъжнялост и продължаващата геополитическа нестабилност. Това се посочва в доклада „Регионални икономически перспективи“ на ЕБВР.

Организацията отчита като цяло стабилна перспектива за регионите ѝ на дейност, които се простират от Централна и Източна Европа до Централна Азия и Северна Африка, съобщава БТА.

Основното изключение е Турция, за която прогнозите са силно понижени заради обезценяването на турската лира, което оказва натиск върху инвеститорското доверие и доведе до повишаване на лихвите.

ЕБВР прогнозира среден темп на растеж от 3,2 на сто през 2018 г. и 2,6 на сто през 2019 година за страните, в които работи. За миналата година регионът отбеляза растеж от 3,8 на сто. Прогнозите за текущата и идната година са преразгледани към понижение със съответно 0,1 и 0,6 процентни пункта спрямо доклада от май, основно заради забавянето на турската икономика.

Без Турция прогнозата за средния растеж в региона би била повишена с 0,1 процентни пункта, което отразява икономическото представяне през първото полугодие. Очаква се ефектът от забавянето на турската икономика върху останалите страни да бъде силно ограничен.

Мащабната ескалация на протекционизма е основен повод за тревога за нововъзникващите икономики на фона на напрежението между САЩ и основните им търговски партньори.

Същевременно корпоративното задлъжняване не показва признаци за намаление. Страните с високи нива на дълг, деноминиран в чуждестранна валута, са особено уязвими от затруднените условия за кредитиране, какъвто бе случаят с Турция.

Ключов източник на рискове за страните, в които работи ЕБВР, са сигурността в Близкия изток и геополитическото напрежение.

България се представя добре, както и Румъния, въпреки някои сигнали за прегриване. Като цяло за региона на Югоизточна Европа се очаква икономически растеж от 3,5 на сто за 2018 г. и 3,2 на сто за 2019 година.

За България ЕБВР прогнозира растеж от 3,6 на сто тази година и 3,4 на сто догодина, като няма промяна спрямо доклада от май.

Икономиките от Източна Европа и Кавказкия регион остават на път към възстановяване въпреки някои сигнали за съдържаност на растежа. За региона като цяло се прогнозира растеж от 3,1 на сто през 2018 г. и 3,2 на сто през 2019 година, при условие че геополитическото и политическо напрежение не се засилват, а регионалната икономическа среда остане положителна.

Одобряването и прилагането на новото стендбай споразумение между Украйна и Международния валутен фонд ще помогне на страната да се справи с краткосрочните си нужди от външно финансиране и да поддържа макроикономическа стабилност през изборния период догодина, посочва ЕБВР.

Банката очаква украинската икономика да нарасне с 3,5 на сто през текущата година и с 3 на сто догодина, посочва още БТА.

Прогнозата за икономическия растеж на Русия е за темп от 1,5 на сто през 2018 г. и 2019 година, като се очаква положителният ефект от по-високите цени на петрола да бъде затъмнен от негативните последици от санкциите, наложени на Москва от САЩ и ЕС.

✓ SOFIX изпрати тежък месец, но се представя по-добре от индексите на Wall Street

Най-губещият пазар през октомври е този в Турция, където местният индекс ISE 100 се е разделил с 9,76% от стойността си

Водещият бенчмарк на Българска фондова борса SOFIX натрупа още по-голяма загуба през октомври от 4,42%, изпращайки месеца на ниво от 596,81 пункта, показват изчисления на Investor.bg. Така ако се погледнат данните от началото на годината, показателят се е разделил с 11,9% от стойността си.

Интересното е обаче, че в сравнение с индексите на Wall Street, все пак SOFIX се представя прилично. Dow Jones през октомври е отписал 5,1% от стойността, докато пониженията при широкия измерител S&P 500 и технологичния Nasdaq са съответно с 6,9% и 9,2%.

Сред общо 19 капиталови пазара в региона на Централна и Източна Европа 12 регистрират понижения на месечна база, а SOFIX заема 13-тото място в общото представяне.

Най-губещият пазар през октомври е този в Турция, където местният индекс ISE 100 се е разделил с 9,76% от стойността си, следван от гръцкият капиталов пазар, който регистрира спад от 7,45%. В топ 3 на негативната класация влиза и водещият измерител на борсата в Полша AIG. Той се е придвижил на червена територия с 6,21%.

Въпреки че турският капиталов пазар се представи най-добре сред борсите в региона през септември, очевидно доверието на инвеститорите е разклатено. Очакванията за инфлацията в страната се влошават и в началото на седмицата Турската централна банка ревизира в посока нагоре съществено прогнозите си за инфлацията от 13,4% на 23,5% за тази година и от 9,3% на 15,2% през следващата.

На месечна база през октомври най-голям ръст отчитат водещите индекси на борсите в Украйна, Румъния и Македония със съответно 5,06%, 1,27% и 0,98%.

Украинският капиталов пазар през цялата 2018 г. се нарежда сред най-растящите – за изминалите десет месеца на годината успява да напредне с близо 80%. Борсата в Македония расте с 40,4%. От началото на годината най-много губи водещият бенчмарк в Турция – близо 22%.

№	Държава	Индекс	31 декември 2017 г.	30 септември 2018 г.	31 октомври 2018 г.	Изменение спрямо септември	Изменение от началото на годината
1	Украйна	PFTS	315,06	537,61	564,81	5,06%	79,27%
2	Румъния	BET	7753,74	8412,72	8519,21	1,27%	9,87%
3	Македония	MBI 10	2538,86	3530,08	3564,50	0,98%	40,40%
4	Словакия	SAX	325,62	331,38	334,06	0,81%	2,59%
5	Казахстан	KASE	2162,69	2195,33	2204,81	0,43%	1,95%
6	Сърбия	BELEX	1662,53	1533,09	1538,35	0,34%	-7,47%
7	Босна и Херцеговина	BIRS	543,38	544,68	545,01	0,06%	0,30%
8	Унгария	BUX	39377,31	37171,41	37155,21	-0,04%	-5,64%
9	Хърватия	CROBEX	1842,87	1782,15	1779,13	-0,17%	-3,46%
10	Латвия	OMX Riga	996,13	977,91	952,60	-2,59%	-4,37%
11	Естония	OMX Tallinn	1242,12	1215,84	1180,57	-2,90%	-4,96%
12	Чехия	PX	1078,16	1101,92	1066,61	-3,20%	-1,07%
13	България	SOFIX	677,45	624,39	596,81	-4,42%	-11,90%
14	Русия	MICEX/IMOEX	2109,74	2475,36	2352,71	-4,95%	11,52%
15	Словения	SBITOP	806,52	836,99	794,89	-5,03%	-1,44%
16	Литва	OMX Vilnius	653,29	689,27	651,01	-5,55%	-0,35%
17	Полша	WIG	63746,20	58974,76	55312,71	-6,21%	-13,23%
18	Гърция	ASE	802,37	691,69	640,15	-7,45%	-20,22%
19	Турция	ISE 100	115333,00	99956,90	90200,71	-9,76%	-21,79%

Economy.bg

✓ Борисов: Високите технологии, в които Израел е водещ, имат потенциал за развитие и у нас

Повече от 210 000 туристи от Израел са посетили България през миналата година

Министър-председателят Бойко Борисов и израелският премиер Беньямин Нетаняху проведеха работна закуска в резиденция „Евксиноград“, където по-късно днес ще започне Четиристранната среща на високо равнище между България, Гърция, Румъния и Сърбия.

Борисов изрази увереност, че участието на министър-председателя Нетаняху в деня на форума ще се отрази положително не само върху двустранното ни сътрудничество, но също така ще допринесе за развитието на отношенията на Израел с останалите участници в четиристранната среща, както и за развитие на отношенията между Израел и ЕС.

Според премиера Борисов е налице отлична възможност да се проведе задълбочен диалог, който е в интерес на целите на многостранната среща - укрепване на регионалната сигурност и стабилност, постигане на свързаност и ускорено икономическо развитие, осигуряване на необходимите енергийни ресурси, привличане на повече директни чуждестранни инвестиции и чужди туристи.

По думите му потенциал за развитие имат именно сферите, в които Израел е водещ, а България и останалите балкански страни имат своите възможности. Премиерът Борисов даде за пример високите технологии и сферата на сигурността. „Надявам се в недалечно бъдеще да развием и нашите военни заводи за съвместно производство на дроне“, добави министър-председателят.

По време на срещата на четири очи премиерът Борисов е запознал своя израелски колега с резултатите от посещенията му в ОАЕ и Египет. Акцент е поставил върху възможността да бъдат създадени хранителни хъбове на Балканите, върху развитието на сътрудничеството в областта на информационните технологии, както и изграждането на „мостове“ между страните в сфери като медицина, фармацията и др.

По думите на Нетаняху фактът, че това е третата му среща с Борисов само в рамките на четири месеца, е показателен не само за тяхното приятелство, но и за това че следват общо виждане за това, което могат да постигнат за своите държави и приятели. Нетаняху добави, че повече от 210 000 туристи от Израел са посетили България през миналата година, но се надява след неговата визита техният брой да се увеличи.

Израелският премиерът акцентира върху енергийната тема, в която по думите му също има голям потенциал. Той отбеляза амбициозния източносредиземноморски проект East Med, като подчерта, че малко от този газ, за който се водят в момента преговори с Гърция, може да достигне и до България.

Нетаняху отбеляза също, че България е изключително важен партньор за Израел и отношенията между двете държави трябва да продължат в този дух, защото това е важно както за двата народа, така и за региона и за света.

Desant.net

✓ Удължиха с още една година срока за възстановяване на заема на БДЖ

Кабинетът прие Постановление за изменение на свое Постановление № 162 от 04.08.2017 г. за одобряване на допълнителни плащания от централния бюджет към Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, с което чрез бюджета на МТИТС за 2017 г. се предоставя възмездна финансова помощ на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за погасяване на задълженията по Втори облигационен заем от 2007 г.

Променя се чл. 2, ал. 1 от ПМС № 162 от 2017 г., с което се удължава срокът за възстановяване на средствата до 30.12.2019 г.

Припомняме, че през юли т.г. правителството реши да отпусне на "Холдинг БДЖ" бюджетна помощ от близо 104 млн. лв., с които държавните железници да се разплатят с трима свои кредитори по заем от 2007 г., заради който бе обявена продажба на централата на компанията в идеалния център на София, но бе прекратена след договорка с облигационерите за начина на погасяването му.

Реално отпуснатата сума от 103 728 000 лв. съответства на дължимия остатък по втория облигационен заем на държавния жп превозвач, който бе за общо 240 млн. лв.

[В.Банкеръ](#)

✓ ЕЦБ настоява за създаване на схема за гарантиране на влоговете в еврозоната

Еврозоната се нуждае от няколко мега банки, които да могат да се конкурират на световната сцена, а банките имат нужда от схема за гарантиране на влоговете. Това каза председателката на Надзорния съвет на единния надзорен механизъм в Европейската централна банка Даниел Нуи, цитирана от "Ройтерс".

Застраховката на влоговете се счита за ключ към стабилността на банките, но Германия не крие недоволството си от тези идеи. Берлин иска банките първо да изчистят балансите си, за да се гарантира, че германските данъкоплатци няма да плащат сметката за всякакви безотговорности в други държави от еврозоната, уточнява агенцията.

"Въпросът е: кога са рисковете достатъчно ниски? Според мен имаме достатъчно ограничени рискове, за да започне Европейската схема за гарантиране на влоговете. Сега е точното време да го настроите. Време е да помислим за някаква солидарност", коментира на свой ред Даниел Нуи пред журналисти в германската столица.

Според нея ниската рентабилност е един от най-големите рискове за сектора. Нуи вижда решение в създаването на по-големи и по-международни играчи чрез трансграничната консолидация на финансови институции. "Такива трансгранични сливания биха създали няколко големи европейски банки - да ги наричаме "европейски шампиони" - които след това биха могли успешно да се състезават на световната сцена", посочи Даниел Нуи.

Fakti.bg

✓ БГ компании могат да кандидатстват с космически проекти до 400 хил. евро

Общата цел на Плана за европейските коопериращи държави е да свърже България с програмите и дейностите на Европейската космическа агенция и да я подготви по най-ефективния начин за бъдещо присъединяване към Конвенцията на Европейската космическа агенция

Български компании и организации могат да кандидатстват с проекти на стойност до 400 хил. евро по Плана за европейските коопериращи държави. Заместник-министърът на икономиката Александър Манолов откри информационно събитие за предстоящата Четвърта сесия за набиране на проектни предложения от България, която Европейската космическа агенция организира. Предстои процедурата да стартира до дни, а проекти ще могат да се подават в 6 месечен период.

„Расте интересът към процедурите, които организира Европейската космическа агенция за нашата страна, като през изминалите сесии са подадени общо 69 проекта“, каза Александър Манолов. По думите му по първите две процедури са

одобрени и в процес на изпълнение 14 проекта, а резултатите от третата сесия се очакват. „Към този момент академичните организации са по-активни, но се надяваме, че и бизнесът ще се включва още по-пълноценно“, допълни икономическият заместник-министър и цитира данни, според които от подадените до този момент проекти 20% са от представители на индустрията и 80% - на академични среди.

„Днес все повече и най-големите критици виждат ползата от инвестиране в дейности в космическия сектор“, каза още Александър Манолов. Според него те са не само в духа на съвременните Европейски тенденции за развитие на икономика на знанието и иновациите, базирана на мрежи от високо технологични малки и средни предприятия, но и допринасят за увеличаване на производството и създаването на високо-технологични компании в различните сектори, често нямачи пряка връзка с космическите дейности.

Общата цел на Плана за европейските коопериращи държави е да свърже България с програмите и дейностите на Европейската космическа агенция и да я подготви по най-ефективния начин за бъдещо присъединяване към Конвенцията на Европейската космическа агенция. Обхвата на Плана е в следните категории: технологии и оборудване; научни проекти и/или експерименти; използване на данни; подкрепа за малките и средните предприятия. В периода от 2015 до 2018 г. са проведени три сесии за набиране на проекти от България, а до дни ще стартира четвъртата. Тя ще бъде насочена към:

Дейности, свързани с летателният сегмент с потенциал за повторна употреба в мисиите на ЕКА;

Дейности за научноизследователска и развойна дейност (включително технологични демонстрации, разработване на промишлени процеси, квалификация / сертифициране на процеси), водещи до продукти или генерични технологии с потенциал за повторна употреба;

Космически приложения – продукти и услуги отнасящи се към съществуващата европейска космическа инфраструктура/инфраструктурата на ЕКА;

Подготвителни дейности свързани с проучване на пазара, изисквания на потребителите и др., които да насърчават националната конкурентоспособност отнасяща се към програмите на ЕКА, или дейности към които България би могла да има интерес да се включи в бъдеще.

Дейности за осведомяване и образование, които да повишат осведомеността относно космическите технологии и практическото им приложение (включително демонстрационни дейности в институциите за средно образование и научните центрове); да се увеличи мотивацията на младите хора да изберат космическо образование и космическа индустрията като сфера на професионална реализация.

Дарик

✓ Т. Петкова: „Булгартрансгаз“ ще загуби част от приходите си от транзит след реализацията на „Турски поток“

Основната част от приходите на „Булгартрансгаз“ от транзит идват от Турция. С реализацията на „Турски поток“ ще загубим много съществена част от транзита и от приходите. Това каза министърът на енергетиката Теменужка Петкова на заседание на парламентарната комисия по енергетика, цитирана от „Фокус“.

„Приходите на „Булгартрансгаз“ са около 207 млн. лева на година. Малко над 125 млн. са приходите от транзит за Турция“, обяви тя. „Булгартрансгаз“ реализира приходите си от транзит, основно за Гърция, Турция и Македония. От 17 млрд. куб. м газ годишно, които транзитира нашият оператор, 14 млрд. са за Турция. Около 2 млрд. са за Гърция, малко под 1 млрд. са за Македония“, обясни Теменужка Петкова.

„Ако ние не реагираме адекватно и не актуализираме енергийната стратегия, големите инфраструктурни проекти биха се отразили неблагоприятно във финансово отношение върху българския енергиен сектор и икономика“, заяви министърът.

В. Монитор

✓ Около 50 млн. лв. за коледни надбавки на пенсионерите

Финансовият министър не подкрепя отпадането на втората година майчинство

Около 50 милиона ще бъдат отпуснати от кабинета за коледни надбавки на пенсионерите. Това каза финансовият министър Владислав Горанов. По думите му сумите, които ще получат пенсионерите ще бъдат сходни с раздадените за Великден. Относно бюджета на страната за догодина той каза, че над 11 млрд. лв. ще има за социалната сфера.

„Не съм съгласен при сегашното състояние на пазара на труда да отпадне втората година по майчинство“, каза още Горанов.

За пътя ни към чакалната на еврозоната финансовият министър каза, че е умерен оптимист. „Сега се подготвяме за близко сътрудничество с ЕЦБ по отношение на надзора на българските банки. След като това стане ще кандидатстваме и ще получим покана за ERM-2“, обясни той в ефира на БТВ.

По въпроса за идеите за ограничаване печалбата на търговците на храни, финансовият министър ги определи като непазарна мярка. „Промяната на ДДС е възможна тема, но за нас е неприемлива“, каза още Горанов, и добави, че акцизът на горивата няма да бъде повишаван, защото е достигнал минималните нива в ЕС. По думите му цените у нас на дизела и бензина у нас зависи от котировките на петрола на международните пазари.

Горанов коментира и редица политически въпроси. Относно позицията на БСП да не се регистрира за парламентарните заседания, финансовият министър каза: "Имаме достатъчно мнозинство в българския парламент, така че той да започва работа. Това е малко лицемерна позиция на парламентаризъм, използвана в миналото и от ГЕРБ. Тогава обаче ние не се появявахме в НС и не участвахме в дебатите за разлика от БСП сега".

"Не очаквайте да защитавам Валери Симеонов. За добро или лошо той е упорит в защита на своите тези, в случай успя да привлече гнева на сериозна група хора“, коментира Горанов протестите на майките с увреждания против лидера на ОП.

Той допълни, че ако Симеонов излезе от власт не е ясно по какъв начин ще функционира малката коалиция в голямата: "Това създава определени предпоставки за нестабилност, на този етап предпочитаме да няма промяна в коалицията".

Над 2 млрд. лева ще получат хората с увреждания през 2019 г., допълнителни 150 млн. лева са добавени в следващия бюджет, в тях са добавките и пенсиите на тези хора. „С тези пари се решава въпроса на децата с увреждания, които минават възрастта над 18 г. да получава един доход, които не може да се каже, че е напълно достатъчен, но попълва част от дефицита", каза още по темата Горанов.

"Не вдигаме заплати заради бъдещи избори, а заради спечеления вот през 2017 г., тогава поехме ангажимент към учители и решаване на проблемите в образованието. Всеки един бюджет е политически документ и отразява основната роля на едно правителство да разпределя един ресурс според приоритетите си", допълни Горанов.

✓ Ремонтите по „Хемус“ и „Тракия“ приключват до края на ноември

Ремонтите на виадуктите по автомагистралите „Хемус“ и „Тракия“ продължават и ще приключат преди зимата, съобщи председателят на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ инж. Светослав Глосов в сутрешния блок на БТВ. В момента се ремонтират 4 мостови съоръжения на АМ „Хемус“, както и тунел „Витиня“ в тръбата в посока София.

До средата на ноември се предвижда да приключи работата по мостовите съоръжения, за да има нормална проходимост през зимата. На АМ „Тракия“ се ремонтират също 4 виадукта, които не са обновявани от построяването им преди повече от 30 години. За улеснение на трафика в петък и неделя на местата, където е възможно се осигуряват две ленти за движение в посока. Съответно в петък на излизане от София в посока Бургас и Варна има по две ленти на АМ „Тракия“ и АМ „Хемус“, в района на ремонтите, а в неделя, когато шофьорите се прибират се осигуряват две ленти за София, обясни инж. Глосов. Той подчерта, че през пролетта ремонтите по съоръженията на двете магистрали ще продължат и това се прави за сигурността на пътуващите.

Председателят на УС на АПИ посочи, че участъкът между Чирпан и Стара Загора на АМ „Тракия“, в който скоростта на движение е ограничена до 90 км/ч заради частични пропадания, е строен през 2005-2007 г. Впоследствие се е появил проблема с неравностите по настилката, което се дължи на пропуски при проектирането на отводняването в участъка. Когато е правена магистралата и когато са се появили пропуските не е поискано от фирмата в рамките на гаранционния срок да бъде отстранен дефектът, каза инж. Глосов. За подобряване на състоянието му трябва да се направи поетапен ремонт, а необходимите средства са поне 60 млн. лв.

Относно участието на „Джи Пи Груп“ в обществената поръчка за изграждането на тунел „Железница“ председателят на УС на АПИ заяви, че в агенцията не е постъпвало официално заявление от дружеството, че се отказва от проекта. Той посочи още, че във Върховния административен съд има жалба от друг участник в обществената поръчка и докато съдът не се произнесе нищо не може да се предприема. Длъжни сме да спазваме закона. Ако ВАС потвърди правността на решението на АПИ за класиране на „Джи Пи Груп“, тогава ние ще ги поканим, такъв е законът. Ако те депозират отказ от изпълнение и от подписването на договор, тогава сме длъжни да поканим втория в класирането, обясни инж. Глосов.

По повод становищата на Института по пътна безопасност, свързани с пътната сигнализация, инж. Глосов подчерта, че констатациите на организацията са субективни, тъй като поставянето на знаци не е самоцел и не се решава само от пътната агенция. Знаците се поставят, съгласувано с органите на МВР, респективно пътна полиция и представител на този институт е оглавявал доскоро структура, която е съгласувала поставянето на пътните знаци.

БНТ

✓ Четиристранна среща на високо равнище между България, Гърция, Румъния и Сърбия

Министър-председателят Бойко Борисов е домакин на Четиристранната среща на високо равнище между България, Гърция, Румъния и Сърбия. Форумът се провежда в резиденция „Евксиноград“ във Варна. Премиерите Борисов, Ципрас и Дънчила и сръбският президент Вучич ще обсъдят развитието на съвместните инфраструктурни проекти и задълбочаването на регионалната стабилност. По-късно лидерите от формата ще проведат работен обяд, в който ще участва и израелският премиер Бенямин Нетаняну.

✓ Представят проектобюджета за НЗОК в Министерството на здравеопазването

Проектобюджетът на Националната здравноосигурителна каса ще бъде представен в Министерството на здравеопазването. В него е заложено увеличение с около 490 млн. лв. През следващата година разходите за здравеопазване за първи път ще надхвърлят 5 милиарда лева, което представлява 4,5% от БВП. С 18 млн. са повишени парите за личните лекари. 28 млн. повече ще има за прегледи при специалисти. Най-сериозно увеличение има в бюджета за болниците. Той е с почти 180 млн. лв. повече в сравнение с тази година. При лекарствата, където обикновено има най-голям преразход, увеличението е с над 117 млн. лв.

✓ Променят по спешност закона за БНБ, за да отговаря на изискванията на Еврозоната

България приема по спешност промени в Закона за Българската народна банка, за да може да отговори на част от изискванията за кандидатстване за чакалнята на Еврозоната. Това обяви финансовият министър Владислав Горанов, който представи новите текстове пред бюджетната комисия към парламента, която ги прие за първо четене.

Промените в Закона за БНБ бяха внесени в Бюджетната комисия. Те отразяват препоръките на Европейския съюз, свързани със състоянието на банковата система у нас. Според новите текстове се завишават изискванията към работещите в Българската народна банка.

Владислав Горанов, министър на финансите: Тук се извинявам от името на правителството и благодаря на комисията, че в по-оперативен порядък разглежда този законопроект. Ще ви благодаря за разбирането и за изменения между и първо и второ четене, които заедно с председателя обсъждаме, те са съгласувани с ЕЦБ, БНБ.

Димитър Радев, управител на БНБ: Тези промени са важни, за да стартира подготовката на процеса и да бъде проведен през следващата година, е свързан с близкото сътрудничество са съгласувани и ние имаме проекта на становище на ЕЦБ, което е изцяло положително.

Следващата стъпка предвижда България да овласти Европейската централна банка да може да извърши преглед на част от банковата ни система заради бъдещото ни членство в Банковия съюз и Еврозоната.

Отделно финансовото министерство и БНБ планират промени и в други закони, включително този за кредитните институции.

✓ Румен Радев: Единението е всенародно усилие в името на високи цели

По традиция в Деня на народните будители, на тържествена церемония беше издигнат националният флаг пред сградата на президентската институция.

Държавният глава прие почетния строй на националната гвардейска част, а след церемонията се срещна с хора на науката, образованието, културата и изкуството.

За да си будител, интелектуалният авторитет не стига, необходима е добавена стойност от доблест, кураж и посветеност, посочи в изказването си президентът. По повод призова му наскоро за национално единение, Румен Радев добави, че това не е апел за запълване на обществените разломи с примирение и безличие, а апел за борба, за демокрация, за справедливост, за просветеност, за свобода на словото.

Румен Радев - президент на Република България: Единението е всенародно усилие в името на високи цели. И будителството е пътят към неговото осъзнаване и сбъждане. Будителите родиха Възраждането. Вярвам, че съвременните будители също ще бъдат на висотата на историческото предизвикателство: да преборим униинето, мрака, безразличието и моралната криза, за да пребъде България!

Някои будят с талант, други с примера си и като един от съвременните будители, държавният глава посочи Орлин Чеченовски. Той успя да увлече стотици хора да носят на гръб строителни материали на 2756 метра височина, за да изградят животоспасяващ заслон в стръмната и трудно достъпна седловина Кончето в Пирин.

Орлин Чеченовски - председател на организацията "Планини и хора" към Асоциация на планинските водачи: И ако поне един човешки живот бъде спасен оттук нататък, ние ще считаме, че нашата мисия е изпълнена.

Обновеният заслон беше открит в края на септември. Той може да приюти 13 души, а най-близката хижа е на четири часа и половина път.

✓ Президентът на Армения подписа указ за разпускане на парламента

Президентът на Армения Армен Саркисян подписа указ за разпускане на парламента. Определена бе и датата 9 декември за провеждане на извънредни парламентарни избори.

До разпускане на парламента се стигна, след като той за втори път не успя да избере нов министър-председател. Подалият оставка премиер Никол Пашинян беше единственият кандидат на вчерашното гласуване. Пашинян и поддръжниците му искат предсрочни избори, тъй като в сегашния парламент контрол има партията, която подкрепяше неговия предшественик и тя блокира някои от инициативите му. Пашинян обяви оставката си на 16 октомври, но остана временно изпълняващ длъжността, за да може да предизвика предсрочни парламентарни избори.

БНР

✓ Липса на кворум блокира работата на парламента

Работата на парламента отново бе блокирана днес заради липсата на кворум. Трите опита за осигуряването му бяха неуспешни, след което следващото заседание бе насрочено за вторник от 13 часа.

Депутатите бяха по своите места точно в 9 часа, а след проведената регистрация в 9:03 се оказа, че в залата няма необходимия кворум, за да бъде дадено начало на днешното заседание. ДПС не влязоха в зала, а депутатите от БСП не се регистрираха. Направен бе втори опит за старт на пленарния ден, но и той се оказа неуспешен, таблото в залата показва 114 депутати. Последният трети опит за кворум след 20 минути също бе неуспешен.

Иначе депутатите трябваше да започнат обсъждането на първо четене на промени в Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), които предвиждат разпоредителното заседание да се отлага при отсъствие на защитник само ако има уважителни причини. Както и окончателно да бъдат разгледани промените в Закона за корпоративното подоходно облагане, с които се предвижда по-висок данък за старите автомобили.

В редовния парламентарен контрол на депутатски въпроси трябваше да отговорят вицепремиерите Томислав Дончев и Екатерина Захариева и още петима министри.

Промените в НПК гарантират правата на подсъдимите, но и дисциплинират явяването на защитника като страна в процеса, смятат вносителите от ГЕРБ и „Обединени патриоти“. С промените се предвижда още с касационна жалба да се правят възражения за нарушения при разследването, само ако са свързани с допускане, събиране, проверка и оценка на доказателствата.

С промените в Закона за корпоративното подоходно облагане се предвижда до 30% по-висок данък на коли със сертификат ЕВРО 1,2 и 3, а тези с последната категория ЕВРО 6 ще получават до 20 на сто намаление на данъка. Измененията предвиждат още сделка с моторно-превозно средство да става само за такива с платен годишен данък.

Хората с няколко основни жилища пък вече няма да могат да се ползват от 50% отстъпка от данъка, гласят други разпоредби в закона. Отстъпката вече ще важи за едно основно жилище, а не както досега и за няколко, но само ако са в различни общини.

✓ Ангелкова предлага да бъде създаден консултативен съвет за дигитализация в туризма

Министърът на туризма Николина Ангелкова предложи да бъде създаден консултативен съвет за дигитализация в туризма. Основната цел на съвета ще бъде създаването на стратегия за дигитализация в сектора.

Това ще бъде постоянно действащ орган към министъра на туризма по аналогия с Консултативния съвет за кадрите в туризма, каза Ангелкова. Тя участва в конференцията „Дигитална трансформация в туризма“, организирана от Националния борд по туризъм. Скоро ще бъдат изпратени покани до бранша, който да излъчи свои представители за участие в съвета.

Министър Ангелкова посочи функциите:

„За да имаме един непрекъснат мониторинг на световните тенденции и съветът да обсъжда и да предлага на министъра на туризма новостите, които следва да бъдат въведени както в националната реклама с оглед дигиталния маркетинг и реклама, така и разбира се, ако са необходими законодателни промени“.

На 15-и ноември ведомството ще представи нова електронна услуга за бизнеса:

„Ще бъдем първата администрация, която ще представи ползването на електронни услуги - освен с електронен подпис и с лицево разпознаване. В рамките на три минути е първоначалната регистрация. След това може да заявите промяна, при която данните постъпват автоматично в Главна дирекция „Туристическа политика“.

БНР е медиен партньор на конференцията „Дигитална трансформация в туризма“.

✓ Разходите в Бюджет 2019 са много увеличени, за да може хората да не са недоволни

Бюджет 2019 е разточителен, за да може хората да не са недоволни, каза днес в предаването „Преди всички“ финансовия анализатор Светозар Гледачев. Според него бюджет за следващата година е обвързан с предстоящите избори - местни и европейски.

„България не е имала толкова голям бюджет изобщо в съществуването си, с толкова много разходи - 44,5 млрд. лева. Само за 1 година те са нараснали с близо 6 милиарда“, каза той. „Това показва, че ръстът на икономиката, съчетан с много други фактори, води до колосални неща“.

Според него грешките в този бюджет „не са толкова много, както на предишните“.

Но той „запазва една тенденция - да се увеличават много разходите, за да може хората да не са недоволни. Много им е важна на управляващите 2019 година, защото има два броя избори - местни и европейски“, каза Гледачев.

Той смята, че социалното напрежение ще продължава да расте, независимо от покачването на доходите. Според него липсата на реални реформи в отделните сектори ще доведе до нова криза през 2020 година.

Гледачев коментира още и продължаващите протести на майките на деца с увреждания и исканата за оставка на Валери Симеонов.

„Това е една партия шах, да го наречем. Защото по този начин разклащат правителството. То не може да си позволи да изхвърли Симеонов от играта, защото няма с кой да играе“, каза анализаторът.

„Тези майки, както всички, се борят за удовлетворяване на парични потребности. Така че следващото, за да не падне Симеонов, може би ще бъдат отстъпки в тази сфера“, прогнозира Светозар Гледачев.

✓ През декември ЕС ще стартира спрямо Италия процедура при прекомерен дефицит, информира италианската преса

Европейският съюз вече е взела решение, че ще предприеме наказателни действия срещу Италия посредством процедура при прекомерен дефицит (ППД), съобщава в четвъртък италианското издание Il Messaggero.

Базираният в Рим вестник цитира непотвърдени слухове, според които Европейската комисия ще постави началото на ППД срещу държавата - членка на съюза през декември, което в крайна сметка може да доведе до налагането на санкции на Италия.

Преди десетина дни Европейската комисия отхвърли проектобюжета на Италия за 2019 година, тъй като бюджетните планове нарушават правилата на ЕС. Тогава Комисията поиска от властите в Рим да представят нова бюджетна рамка през следващите три седмици, като по този начин европейските управляващи в Брюксел упражниха за първи път своите правомощия, които получиха през 2013 година по време на суверенната дългова криза в еврозоната. Това решение не беше изненадващо, след като Комисията критикува многократно безпрецедентното нарушаване на фискалните правила на ЕС по отношение на бюджетния план на Италия за 2019 година, в който е заложено увеличение на дефицита до 2,4% от брутният вътрешен продукт през следващата година от 1,8% през 2018 година.

Притесненията на ЕК са свързани с факта, че държавният дълг на Италия в размер на 2,3 трлн. евро е един от най-големите не само в рамките на еврозоната, но и в света, правейки страната силно уязвима и потенциален източник на заразен ефект върху другите държави от региона на единната валута. В процентно отношение италианският дълг е вторият най-висок в еврозоната (131,2% от БВП в края на 2017 година), изпреварен единствено от държавния дълг на Гърция (в размер на 176,1% от БВП).

Междувременно друг италиански вестник - Il Sole 24 Ore съобщи, че президентът на страната Серджо Матарела е подписал правителствения бюджетен план и го е изпратил за гласуване в парламента. Законодателният орган на Италия трябва да одобри проектобюжета, който е в основата на разгорещените спорове между Рим и европейските власти в Брюксел.

По-рано тази сутрин италианският премиер Джузепе Конте пък отново критикува ЕК относно бюджета, заявявайки, че неговото правителство не разглежда преговорите между Италия и Европейския съюз като "размяна на отстъпки".

✓ Теми и гости в ефира днес

БНТ, „Сутрешен блок“

- Каузите и битките на омбудсмана - гост Мая Манолова
- Колко справедливи са присъдите при тежки престъпления?
- Какво и колко замърсява въздуха в София?
- Клип на пияни жени с бебе на ръце взриви социалните мрежи - как продължава историята?
- Без метро между спирка "Сердика" и Националния стадион тази събота и неделя - как ще се организира движението?

БТВ, "Тази сутрин"

- Кой ръководи схемата за търговия с български паспорти? Ексклузивно бившата шефка на отдел „Българско гражданство“ в правосъдното министерство Катя Матева;
- Роднините на убитата Дарина пред bTV;
- Скандално видео с посиняло от студ бебе взриви социалните мрежи - какво ще предприемат институциите?
- „Чети етикета“: Да отпадне ли втората година от платеното майчинство - дискусия в студиото
- В седмицата на духа гостува певецът Васил Петров

Нова телевизия, „Здравей България“

- Бебе в риск! Какво ще се случи с детето, разнасяно полуголо по улиците от две пияни жени?
- Нови мерки срещу шофьорите без винетки! Сателит ще засича нарушителите на пътя! Как ще става това?
- След смъртта на двама младежи при катастрофа, Казанлък излиза на протест срещу каруците на пътя
- Сеч край плаж в Черноморец е на път да активира свлачище! Ще бъде ли засипана ивицата?
- Какво си казаха Бойко Борисов и израелският му колега Бенямин Нетаняху във Варна? На живо от Евксиноград.
- Европа след Меркел! Сътресения или възход - какво ще се случи с Европейския съюз?
- Молекули на надеждата! Българин с нови открития в борбата с рака.
- Среща с най-възрастния спортист на планетата - 107-годишен велосипедист.

✓ Предстоящи събития в страната за 02 ноември

София.

- От 09.00 часа ще започне редовното заседание на Народното събрание.
- От 10.00 часа в конферентната зала на Министерството на здравеопазването, ет. 4, председателят на Надзорния съвет на НЗОК и зам.-министър на здравеопазването Жени Начева и управителят на Националната здравноосигурителна каса д-р Дечо Дечев ще дадат пресконференция по повод проекта на Закона за бюджета на НЗОК за 2019 г.
- От 11.00 часа заместник-кметът на София доц.д -р Тодор Чобанов и проектантският екип ще представят идейния проект за разширение на музея за история на София. Събитието ще проведе в залата на музея на пл. „Бански“ 1.
- От 14.00 часа в зала 4 на Дома на науката и техниката (ул. „Г. С. Раковски №108“) ще се проведе кръгла маса за натиска срещу демократичното гражданско общество, в рамките на кампания #Новите Будител(к)и: Предай.
- От 19.00 часа в столичната зала „България“ българският емблематичен църковен хор „Св Йоан Кукузел – Ангелогласният“ ще отбележи 50 години от основаването си и първата си публична изява.
- От 19.00 часа в Нова конферентна зала в Ректората на СУ „Св. Климент Охридски“ ще бъдат представени резултатите от конкурса за разкази „Изгревът на следващото“ на Дружество на българските фантасти „Тера Фантазия“ и фондация „Човешката библиотека“.

Варна.

- В резиденция „Евксиноград“ във Варна министър-председателят Бойко Борисов ще бъде домакин на Четиристранната среща на високо равнище между България, Гърция, Румъния и Сърбия.

***

Велико Търново.

- От 10.00 часа в аулата на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ вземат евродепутатите Мария Габриел и Ева Майдел и депутатът Цветан Цветанов, който е председател на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред в Народното събрание ще вземат участие във форум „С теб съм. Важният си ти! Трафикът на хора е сериозен проблем“.

***

Враца.

- От 18.00 часа в Голямата зала на ДКТ ще се проведе тържествен концерт-спектакъл „Като живяно бъдеще...“ по повод 50 години Младежки дом – Враца.

***

Горна Оряховица.

- От 13.00 часа ще се състои официалното откриване на реконструирания и модернизирания площад „Георги Измирлиев“ в града. На събитието ще присъства председателят на ПГ на ГЕРБ и зам.-председател на партията Цветан Цветанов.

***

Карлово.

- От 09.00 до 12.30 часа на паркинга пред сградата на Община Карлово ще се проведе кампания за безвъзмездно и доброволно кръводаряване под мотото „Дарете кръв, подарете надежда за живот!“.

***

Пловдив.

- От 11.00 часа в Малката конферентна зала в Градски дом на културата „Борис Христов“ ще се състои пресконференция по случай 13-ото издание на „Киномания“ в Пловдив.

***

Разград.

- От 11.00 часа в конферентната зала хотел Cartoon ще се проведе традиционната двудневна научна конференция с международно участие на Русенски университет „Ангел Кънчев“ Филиал - Разград под наслов „Нови индустрии, дигитална икономика, общество – проекции на бъдещето“.

***

Русе.

- От 18.00 часа в зала „Русе“ на Историческия музей ще бъде представена книгата „Монети от русенския регион“ – съвместно издание на Нумизматично дружество „Червен“ – Русе и Регионален исторически музей – Русе.

***

Стара Загора.

- От 13.00 часа в сградата на Областна администрация Стара Загора, министърът на вътрешните работи Младен Маринов ще се срещне с кметовете на общинските центрове в област Стара Загора. Темата на работната среща е „Обществен ред и сигурност“.
- От 17.00 часа в Арт фойе на Радио Стара Загора ще се проведе тридесет и петото издание на национален младежки конкурс за поезия „Веселин Ханчев“ и ще бъде представена стихосбирката „Щастливи времена“ на Мария Донева – лауреат на XXI НМКП „Веселин Ханчев“ (1994).
- От 18.30 часа в Регионалния исторически музей ще се състои премиерата на стихосбирката „Лентата е почти изснимана“ на Надежда Тричкова, носител на Голямата награда от XXXIV Национален младежки конкурс за поезия „Веселин Ханчев“ – Стара Загора, 2017. По същото време ще се състои награждаване и рецитал на отличените млади творци в XXXV издание на конкурса „Златното яйце“.

***

Шумен.

- От 10.0 часа в зала 2 на Областна администрация Шумен ще се проведе заседание на Областния съвет за развитие.

***

Ямбол.

- От 17.00 часа в зала 107 на Община Ямбол ще се състои публично обсъждане на предложението на кмета Георги Славов за поемане на дългосрочен общински дълг в размер на 9 млн. евро.

[Profit.bg](#)

✓ Очакваните преговори между САЩ и Китай оскъпиха акциите в Азия

Азиатските акции скочиха днес, след като телефонен разговор между президентите на САЩ и Китай засили надеждите за намаляване на напрежението между двете държави, но ръстът бе ограничен от признаците за забавящия се световен икономически растеж и предупреждението от страна на технологичния гигант Apple Inc относно продажбите по време на празничния сезон.

Азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI поскъпна до двуседмичен връх и за последно нарастваше с 1.4%, продължавайки възхода си от вчера.

Ръстът обаче дойде след понижение от 10.3% през октомври, който бе най-слабият месец за индекса от август 2015 г.

Индексът на китайските сини чипове нарасна с 1.7%. Японският Nikkei добави 1.2% днес.

Оптимистичните нагласи по време на азиатската сесия дойдоха, след като щатските индекси вчера записаха ръст. Dow Jones и S&P 500 нарасаха с по 1.06%, докато технологияният Nasdaq Composite скочи с 1.75%.

В следборсовата търговия обаче акциите на Apple поевтиняха с около 7%, след като компанията обяви, че настоящото тримесечие може да не оправдае очакванията на Уолстрийт.

Акциите на доставчиците на Apple в Азия до голяма степен останаха незасегнати. Книжата на Hon Hai Precision Industry Co поскъпнаха с 1.5%, докато ръстът при Taiwan Semiconductor Manufacturing Co бе от 0.2%. Цената на акциите на Samsung Electronics Co Ltd пък скочи с 2%. Президентът на САЩ Доналд Тръмп заяви, че търговските преговори с Китай “вървят добре” и че неговият колега Си Дзинпин е изразил надежда за разширяване на търговското сътрудничество между двете държави. Тръмп обяви, че планира да се срещне със Си на предстоящата среща на Г-20.

По-рано през седмицата, Тръмп заяви, че Китай не е готова да сключи сделка и че ще наложи допълнителни мита върху китайския внос, освен ако със Си не проведат продуктивни преговори.

Днес инвеститорите очакват данните за неселскостопанската заетост в САЩ като очакванията са, че икономиката е създала 190 000 нови работни места през октомври, в сравнение със 134 000 месец по-рано.

На валутните пазари доларовият индекс нараства с 0.1% до 96.367, след резкия спад от вчера, когато доларът отчете понижения спрямо повечето основни валути. Вчера паундът поскъпна вследствие на новината, че Лондон е близо до сключване на сделка за финансовите услуги с ЕС и след като Централната банка на Англия намекна за леко увеличение на лихвите в бъдеще. Днес паундът губи 0.16% до 1.2988 долара. По-слабият долар подкрепи и китайския юан, който вчера падна до 6.9800 долара, което бе най-ниското му ниво от януари 2017 г.

Доларът записа лек ръст спрямо йената до 112.72, докато еврото губи 0.11% до 1.1394 долара.

Щатският лек суров петрол поевтиня с 0.6% до 63.31 долара за барел. Цената на петрола от сорта брент се понижи с 0.5% до 72.51 долара за барел.

Спот цената на златото намаля минимално до 1 232.81 долара за тройунция.